

Årsrapport 2011
for
fællesfonden

Ministeriet for Ligestilling og Kirke 2012
dok. nr. 58680/12

Indledning

I henhold til bekendtgørelse nr. 647 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden af 1. juni 2011 udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten affattes i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011.

Årsrapporten er sat op med visse lokale tilpasninger efter Moderniseringsstyrelsens seneste vejledning af 18. november 2009 om udarbejdelse af årsrapporter og indeholder følgende elementer:

- Beretning.
- Regnskab.
 - Resultatopgørelse og balance samt noter
 - Bevillingsregnskab
- Påtegning
- Bilag

Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Fællesfonden fungerer som folkekirkens fælleskasse. Ifølge lov om folkekirkens økonomi afholder fællesfonden en række nærmere bestemte udgifter for de lokale menigheder. Fællesfonden dækker således:

- Løn, godtgørelse m.v. til præster og provster.
- Udgifter vedrørende stiftsadministrationerne
- Udgifter til folkekirkens fælles it-løsninger.
- Tilskud til uddannelse af ansatte i folkekirken og af personer, der ønsker sådan ansættelse.
- Udgifter til revision af de lokale kirkelige kasser.
- Tilskud til særlige menigheder.
- Udligningstilskud til nedsættelse af kirkeskatten i økonomisk svage områder.
- Pensioner til tidligere tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.
- Fælles forsikrings- og skadesudgifter.

Herudover yder fællesfonden tilskud i mindre omfang til forskellige folkekirkelige aktiviteter.

Fællesfondens indtægtsgrundlag i 2011 består dels af landskirkeskatten, dels af en kompensation fra staten for anden lovgivnings provenuvirkning på kirkeskatten samt af enkelte, mindre driftsindtægter. Kompensationen er afskaffet fra 2013. Landskirkeskatten opkræves sammen med den lokale kirkeskat.

Fællesfonden budget fastsættes af ministeren for ligestilling og kirke efter rådgivning fra en budgetfølgegruppe. Siden udarbejdelsen af budgettet for 2008 har budgetfølgegruppen afholdt samråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift. En repræsentant fra Præsteforeningen samt en repræsentant for kirkefunktionærerne deltager som observatører. Budgetsamrådet er hørt om fællesfondens budget.

2.2 Årets økonomiske resultat

Fællesfonden kom ud af 2011 med et positivt resultat på 48 mio. kr.

I budgettet for 2011 var det budgetterede resultat for året på 33,7 mio. kr. (ekskl. delregnskab 32, forsikring). Det endelige budgetterede resultat efter tillægsbevillinger tildelt i løbet af året var på 31,6 mio. kr.

Af årets resultat på 48 mio. kr. er de 31,6 mio. kr. budgetteret mindreforbrug, mens de 16,4 mio. kr. er ikke-budgetteret (jf. tabel 2.3).

Det ikke-budgetterede nettomindreforbrug fordeler sig således:

- 4,7 mio. kr. fra indtægter på administration af stiftsmidlerne
- 3,8 mio. i mindreforbrug kr. på løn til præster og provster.
- 2,9 mio. kr. i samlet mindreforbrug på stiftsadministrationerne og Folkekirkens It.
- 5 mio. kr. fordelt på flere kilder. De betydeligste er merrenteindtægter på 2,7 mio. kr. og et mindreforbrug på forsøgsprojekter for menighedsråd på 1 mio. kr.

Stiftsadministrationer og Folkekirkens It kan frit videreføre et eventuelt mindreforbrug af bevillingen på delregnskab 3 henholdsvis delregnskab 4 til projekter i fremtidige år. Oversigt over videreførte

bevillinger til 2012 fra 2011 samt tidligere år fremgår af tabel 4.4 og er samlet på 6,6 mio. kr., hvoraf 2,9 mio. kr. vedrører 2011.

De konsoliderede driftsposter for fællesfonden fremgår af tabel 2.1.

Tabel 2.1 Fællesfondens økonomiske hovedtal 2011 (t. kr.)	
Ordinære driftsindtægter (konto 10-13)	-1.173.826
Ordinære driftsomkostninger (konto 15-18 & 22)	844.342
heraf personaleomkostninger (konto 18)	621.218
Andre driftsposter, netto (konto 21,33,42,43,44&46)	281.532
Finansielle poster, netto (konto 25-27)	-1.348
Ekstraordinære poster, netto (konto 28-29)	1.337
Årets resultat	-47.964

Pensions- og forsikringsområdet – delregnskab 32

Ændringen af økonomiloven i 2006 medførte, at udgifter på pensions- og forsikringsområdet siden 2007 er blevet faktureret til de lokale kasser af fællesfonden. For at kompensere de lokale kasser for de merudgifter, som lovændringen indebærer, blev landskirkeskatten reduceret svarende til de lokale kassers forsikringsbidrag, og fællesfonden udbetalte et generelt tilskud til de lokale kasser til finansiering af pensionsbidraget. De generelle tilskud er gradvist blevet nedtrappet og 2011 er det sidste år, hvor tilskuddet udbetales.

Som konsekvens af økonomilovens bestemmelse om betaling af forsikringsbidrag er delregnskab 32 – Folkekirkens forsikring – i lighed med tidligere årsrapporter – derfor ikke indeholdt i fællesfondens samlede resultat, men forsikringen er fortsat en del af balancen.

Fællesfondens balance

Tabel 2.2 giver status over fællesfondens balance ultimo 2010

Tabel 2.2. Fællesfondens balance (t. kr.)	Status ultimo. 31.12.11
Anlægsaktiver i alt	209.629
<i>Heraf immaterielle anlægsaktiver</i>	14.816
<i>Heraf materielle anlægsaktiver</i>	177.346
<i>Heraf finansielle anlægsaktiver</i>	17.466
Omsætningsaktiver	417.019
Aktiver i alt	626.648
Egenkapital	-195.403
Hensatte forpligtelser	-202.694
Øvrige forpligtelser	-228.551
Passiver i alt	-626.648

Status for fællesfondens balance beskrives kort nedenfor. For en nærmere specifikation af status og udvikling henvises til bilag 6.2

Aktiver og passiver var ultimo 2010 på 516,2 mio. kr. Forøgelsen på 110,5 mio. kr. kan henføres til en stigning i omsætningsaktiverne grundet en forøgelse af den likvide beholdning som konsekvens af store hensættelser, under forsikringsordningen samt hensættelser til pensionsforpligtelsen.

Hertil kommer en mindre stigning – grundet likviditetslån – i finansielle anlægsaktiver fra 1,5 mio. kr. ultimo 2010 til 17,5 mio. kr. i 2011.

Fællesfondens egenkapital var ultimo 2010 på 145,3 mio. kr. Forbedringen i egenkapitalen på 50,1 mio. kr. kan henføres til driftsresultatet på 48 mio. kr. samt en mindre bevægelse på ca. 2,0 mio. kr. grundet forskellige posteringer jf. afsnit 6.2, således at egenkapitalen ultimo 2011 udgør 195,4 mio. kr.

Hensatte forpligtigelser er steget fra 104,7 mio. kr., med 98 mio. kr. til 202,7 mio. kr. og skyldes hovedsagligt nettohensættelser under folkekirkens selvforsikringsordning på 55,2 mio. kr. til skader i 2011 samt 38,3 mio. kr. imødegåelse af pensionsforpligtigelser. Den resterende forøgelse skyldes diverse mindre forpligtigelser herunder seniorbonusordning og ikke forbrugte tillægsbevillinger, anlægsmidler samt midler udmøntet fra folkekirkens udviklingsfond.

Øvrige forpligtigelser er reduceret fra 266,2 mio. kr. med 37,6 mio. kr. til 228,6 mio. kr., hvilket til dels skyldes, at A-skat for forudbetalte præster i form af tilgodehavender - er posteret som negativ gæld samt en reduktion af langfristet gæld grundet forsikringsreservens reduktion som konsekvens af årets forsikringsunderskud. Den resterende stigning dækker over mindre bevægelser hos stifterne på anden kortfristet gæld, skyldige feriepenge, periodeafgrænsningsposter samt et større likviditetslån.

Afvigelsen mellem budget og regnskab fordelt på delregnskaber

Tabel 2.3. giver en oversigt over fællesfondens indtægter og udgifter fordelt på delregnskaber. Tabellen viser et samlet mindreforbrug i regnskabet på 16,4 mio. kr. i forhold til budgettet.

Delregnskab 1, Landskirkeskat mv.: Merindtægten kan henføres til ikke budgetterede indtægter i form af midler fra staten på 6,2 mio. kr. til finansiering af en seniorbonusordning, som er udgiftsført under delregnskab 7 (jf. bilag 6 og delregnskab 7). Dertil kommer en ikke budgetteret indtægt på 4,7 mio. kr. for stifternes administration af stiftsmidlerne.

Delregnskab 2, Præster og Provster: Et mindreforbrug på 3,8 mio. kr., som skyldes feriepengeregulering afledt af et større fokus i stifterne på afvikling af restferie.

Delregnskaberne 3-6 viser et samlet mindreforbrug på 3,8 mio. kr. og dækker over flere forskellige mindreforbrug jf. afsnit 6.1

Delregnskab 7, Folkekirkelige tilskud: Delregnskabets afvigelse på 4,9 mio. kr. kan primært henføres til et merforbrug på formål 10, som i lighed med regnskabet for tidligere år skyldes hensatte midler til seniorbonusordning (jf. delregnskab 1 samt bilag 6) på 6,2 mio. kr. Et mindreforbrug til forsøgsprojekter blandt menighedsrådene på 1 mio. kr. samt et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. til udgifter vedrørende Rigshospitalet, reducerer nettomerforbruget til 4,9 mio. kr.

Delregnskab 11, Finansielle poster: Grundet en større beholdning af likvide midler end budgetteret har der ikke været behov for at optage likviditetslån, hvorfor der ikke har været renteudgifter men derimod renteindtægter i 2011.

Tabel 2.3 Fællesfondens administrerede udgifter og indtægter 2011 (1000 kr.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse	Note
1 Landskirkeskat m.v.	Indtægtsbevilling	-1.072.275	-1.083.173	-10.898	6.1.1.
2 Præster og provster	Lovbunden bevilling	591.459	587.617	-3.842	6.1.2.
3 Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	76.676	75.584	-1.092	6.1.3.
4 Folkekirkens IT	Driftsbevilling	88.957	87.184	-1.774	6.1.4.
5 Folkekirkens Uddannelser	Driftsbevilling	51.549	51.096	-453	6.1.5.
6 Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	20.679	20.204	-475	6.1.6.
7 Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling	19.899	24.836	4.937	6.1.7.
11 Finansielle poster (nettoudgift)	Anden bevilling	5.205	2.421	-2.783	6.1.11.
21 Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	118.000	117.999	-2	6.1.21.
31 Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	68.270	68.270	-	6.1.31.
Total		-31.580	-47.964	-16.383	
32 - Folkekirkens forsikring	Driftsbevilling	-	-	-	6.1.32.

For en nærmere redegørelse henvises til bilag 6.

Tabel 2.3a Tillægsbevillinger 2011 (t.kr.) - tildelt 2011

Beskrivelse	Løn	Øvrig drift	Netto	Delregnsk	Formål
Lolland-Falsters stift - Regnskabsassistance	0	-90	-90	3	10
Folkekirkens It Regnskabsassistance	0	90	90	4	81
Regulering af cheftillæg	490	0	490	3	10
Aalborg stift fratrædelsesgodtgørelse	370	0	370	3	10
Personalemæssige tiltag	0	16	16	3	59
It-skrivebord/intranet	0	500	500	4	81
It e-valg afskrivning	0	667	667	4	82
TV/WebTV folkekirken.dk	0	261	261	4	87
TV/WebTV folkekirken.dk	0	1.192	1.192	4	87
Underskudsdekning proj. morgenandagt folkekirken.dk	0	400	400	4	87
Landsforeningen af MR - kirketrivsel	0	75	75	7	10
Stifternes årsmøde	0	85	85	7	10
TPC uddannelse af døvepræst	0	172	172	5	52
Tillægsbevillinger i alt	860	3.369	4.229		

Ministeren for Ligestilling og Kirke fastlagde budgettet for fællesfonden for 2011 i november 2010. Disse tal fremgår af første kolonne (budget 2011) i nedenstående tabel 2.3b. Det endelige budgettal 2011 indeholder en række omposterings og tillægsbevillinger (jf. tabel 2.3a). Det er tallene for *Budget + TB*, der er anvendt som budgettal i denne årsrapport.

Der er bevilliget tillægsbevillinger finansieret ved fællesfondens resultat på samlet 4,2 mio. kr.

Tabel 2.3a Tillægsbevillinger 2011 (kr.) fra omprioriteringspuljen m.m. - tildelt 2011

Tabel 2.3b Budget og tillægsbevillinger (t. kr.)	Budget 2011	Budget +TB 2011	Difference
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation (indtægt)	-1.072.275	-1.072.275	0
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	591.459	591.459	0
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	75.890	76.676	786
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	85.847	88.957	3.110
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	51.377	51.549	172
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	20.679	20.679	0
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	19.739	19.899	160
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	5.205	5.205	0
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	118.000	118.000	0
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	68.270	68.270	0
Total	-35.809	-31.580	4.229
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	0	-	0

Nedenstående kommentarer til tabel 2.3b beskriver de ændringer, der er foretaget i forhold til det oprindelige budget.

Delregnskab 3

I 2011 har Lolland-Falsters Stift afgivet bevilling til *Folkekirkens It* på 0,1 mio. kr. Folkekirkens Administrative Fællesskab fakturerer Folkekirkens It for udførte opgaver og Folkekirkens It overtager, derfor bevillingen, som hidtil har været placeret i stiftsadministrationen. Stiftsadministrationerne fik en tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. til finansiering af historiske udgifter til chefløn som konsekvens af en aftale mellem ministeriet og Djøf. En stiftsadministration blev bevilliget midler til ekstraordinære lønudgifter og puljen til personalemæssige tiltag blev øget med samlet 0,4 mio. kr.

Der er givet tillægsbevillinger på delregnskab 3 på i alt 0,8 mio. kr.

Delregnskab 4

Folkekirkens It har modtaget en bevilling på 0,1 mio. kr. til regnskabsopgaver udført af Folkekirkens Administrative Fællesskab. Bevillingen var finansieret af Lolland-Falsters Stifts bevilling.

Der var i budgettet reserveret 1,5 mio. kr. til web-tv. Disse blev udmøntet til folkekirken.dk og administreres af Folkekirkens It. Derudover har Folkekirkens It modtaget tillægsbevilling til udgifter i forbindelse med sammenlægning af It-skrivebordet og intranettet samt omkostninger til årets It-afskrivninger vedrørende e-valg 2008. Disse blev finansieret af resultatet med 1,2 mio. kr. Folkekirkens It administrerer underskuddækning på 0,4 mio. kr. af folkekirken.dk's projekt andagt.dk

Delregnskab 5

Teologisk Pædagogisk Center fik en tillægsbevilling på 0,2 mio. kr. finansieret af resultatet til udgifter til uddannelse af en ny døvepræst.

Delregnskab 7

Budgettet for delregnskabet er blevet tilført midler på 0,1 mio. kr. til Landsforeningen af Menighedsråd til fortsat drift af kirketrivsel.dk og 0,1 mio. kr. til stifternes årsmøde. I alt 0,2 mio. kr. er tilført delregnskabet fra resultatet.

2.3 Årets faglige resultater

Fællesfondens aktiviteter er vist i en række oversigter nedenfor. Her er der, i lighed med foregående år, lagt vægt på at anskueliggøre omfanget af følgende aktiviteter:

- Personaleforbrug i form af anvendte årsværk,
- IT-aktiviteter i form af antal pc-arbejdspladser, brug af helpdesk og personaleforbrug,
- Uddannelsesvirksomhed i form af antal studerende og kursusdage,
- Forsikringsvirksomhed i form af udgifter til dækning af skader.

Konklusionen for årets resultataftaler fremgår af kapitel 3.

Årsværk for præster

Af tabel 2.4 nedenfor ses fordelingen af anvendte årsværk for præstestillinger i folkekirkens 10 stifter i Danmark.

Tabel 2.4 Præstestillingernes personaleforbrug

Stift	Antal anvendte årsværk 2010	Antal normerede årsværk 2011	Antal anvendte årsværk 2011	Afvigelse	Lokalt finansierede præster 2011
København Stift	211,1	212,0	213,8	1,8	5,5
Helsingør Stift	275,1	276,4	281,5	5,1	8,9
Roskilde Stift	250,3	253,6	259,7	6,1	13,0
Lolland-Falster Stift	62,7	60,0	61,8	1,8	0,0
Fyns Stift	184,0	186,5	184,3	-2,2	5,5
Aalborg Stift	213,4	218,1	217,3	-0,8	6,1
Viborg Stift	176,7	175,3	176,8	1,5	4,4
Århus Stift	274,9	276,9	275,9	-1,0	19,3
Ribe Stift	155,7	154,7	155,3	0,6	1,7
Haderslev Stift	176,2	178,3	177,1	-1,2	6,6
I alt	1980,1	1991,8	2003,5	11,7	71,0

Det samlede antal anvendte årsværk viser et merforbrug på ca. 11,7 årsværk i forhold til normeringen. Af tabellen ses, at de største merforbrug af årsværk findes i Helsingør Stift og Roskilde Stift med afvigelser på henholdsvis 5,1 årsværk og 6,1 årsværk, hvilket i Helsingør Stift primært skyldes, at der er færre vakancer end i tidligere år, samt flere studieorlovere for præster. Studieorlov kræver - i lighed med sygdom - ansættelse af vikarer. I Roskilde har beregningsmetoden for årsværk for præster tidligere ikke været retvisende. Dette viser sig som en stigning i årsværkforbruget.

Det skal bemærkes, at Helsingør såvel som Roskilde stifter, står til at få præstestillinger, når nye præstefordelingsmodel er fuldt implementeret i 2015. De øvrige stifter har samlet set et lille nettomerforbrug, hvilket for flere stifter kan henføres til vikarbesættelser under sygdom. Fyens Stift har dog et mindreforbrug grundet flere vakancer. I forbindelse med en ekstraordinær budgetopfølgning for præstebevillingen ultimo 2011, blev det fastslået, at udgifterne på præstebevillingen ville kunne holdes inden for bevillingen.

Lokalt finansierede præster finansieres af den lokale kirkekasse og dermed ikke af fællesfonden samt staten. Derfor indgår de kun som en supplerende oplysning.

Årsværk for stiftsadministrationer

Tabel 2.5 viser personaleforbruget i stifterne opdelt på sagstyper. Der har været et mindre fald i årsværksforbrug på 2,1 årsværk i forhold til 2010 svarende til en ændring på 1,6 pct.

Tabel 2.5 Personaleforbrug i stiftsadministrationer

Sagstyper i stiftsadministrationen	Antal forbrugte årsværk		
	2009	2010	2011
Amanuensisfunktionen for biskoppen	9,5	10,6	10,4
Økonomiforvaltning, herunder kapitalforvaltning	22,0	20,2	19,1
Byggesager vedr. kirker, præstegårde og sognegårde mv.	4,4	3,4	3,7
Tilsyn og godkendelse vedr. kirker og kirkegårde	2,3	2,7	3,2
Løn og ansættelsesvilkår for kirke- og kirkegårdsfunktionærer	13,8	11,6	12,8
Rådgivning af menighedsråd og provstiudvalg	11,6	15,6	14,3
Sekretariat for stiftsudvalg m.v	4,9	5,8	5,5
Personalesager	1,6	0,6	0,4
Stiftsadministrationers drift	44,4	48,0	47,3
Præsteansættelser og forvaltning af løn m.v. til præster	8,5	8,9	8,6
Tjenestemandspensioner	0,1	0,0	0,0
I alt	123,1	127,4	125,3

Som det fremgår, kan det ovenfor nævnte fald i det totale årsværksforbrug betegnes som normale udsving. En del af faldet i 2011 kan dog henføres til, at ressourceforbruget var større i 2010, hvor flere stifter dedikerede ekstra udviklingsressourcer til samarbejde på tværs.

Derimod er de ressourceforskydninger mellem opgaver i perioden 2009-2010, som blev beskrevet i årsrapport 2010, nu som forventet ophørt. Faldet i *økonomiforvaltning* skyldes at flere stifter har overdraget økonomiopgaver til Folkekirkens Administrative Fællesskab. Den modsvarende stigning i Folkekirkens Administrative Fællesskab er mindre, hvilket er at forvente ved en centralisering af opgaverne.

En omorganisering af opgaverne mellem Stiftsadministrationerne er planlagt implementeret i perioden 2012-2014. Formålet er, at opnå effektiviseringer ved opgavespecialisering og større volumen. Det forventes, at denne omfordeling - efter en opstartsperiode - vil give en lignende effekt.

Årets faglige resultater for Folkekirkens It

Folkekirkens It servicerer folkekirken samt Ministeriet for Ligestilling og Kirke med It-ydelser. Opgaverne består i servicering af kirkenettet, herunder aktiviteter, der har at gøre med digitalisering og anvendelse af informationsteknologi i folkekirken og ministeriet. Størstedelen af opgaver

vedrørende folkekirkens It-systemer og PC'er, herunder økonomi- og fagsystemer samt personregistrering, varetages af Folkekirkens It. En nærmere beskrivelse af Folkekirkens It og områdets budget findes under afsnit 6.1.4.

De faglige resultater opdeles i en kort beskrivelse af de væsentligste projekter samt årsværkforbrug. For en opgørelse af nøgletal og driftsorienterede produktionsresultater henvises til Årsrapport 2011 for Folkekirkens It. De vigtigste af de faglige resultater i 2011 opdeles i projekter vedrørende civil- og personregistreringen, ministeriets og folkekirkens it-anvendelse, folkekirken.dk samt it-governance.

De væsentligste projekter:

Personregistreringen

I 2009 igangsatte Folkekirkens It i samarbejde med CPR-Kontoret en modernisering af CPR og Den Elektroniske Kirkebog. Formålet med moderniseringsprojektet var primært at introducere nye værktøjer og en mere tidsvarende driftsplatform. Dette skulle sikre bedre muligheder for at konkurrenceudsætte forvaltning, videreudvikling og drift. Desuden skulle det – ved anvendelse af andre platforme – reducere forvaltnings- og driftsudgifterne. Projektet blev stoppet i maj 2011. Leverandøren leverede ikke og misligholdt dermed kontrakten. Et nyt projekt, som forfølger de samme mål, er i gangsat i januar 2012.

Afbrydelsen af det først igangsatte projekt får imidlertid den konsekvens, at ønskede moderniseringer bliver forsinket med 2-3 år, hvilket – i forhold til civilregistrering og kirkebog – primært får betydning for den tiltrængte modernisering af de borgerservices (personregistrering.dk), der indgår som folkekirkens bidrag til en realisering af digitaliseringsstrategien.

Folkekirkens og Ministeriet for Ligestilling og Kirkes it-anvendelse

It-Skrivebordet og Folkekirkens Intranet, som efter migrering fra Intrasuite til MOSS (SharePoint) blev sat i drift i 2009 og 2010, blev i 2011 besluttet sammenlagt til ét fælles system. De sammenlagte systemer blev under navnet Den Digitale Arbejdsplads (DAP) sat i drift i november 2011.

Med de nye værktøjer er menighedsrådsmedlemmerne med bedre adgang til Kirkenettet blevet ligestillet med de "ansatte" brugere og er dermed blevet en ægte del af en fælles Digital Arbejdsplads.

Herudover har der været arbejdet med

- en fortsat modernisering af FLØS, som med virkning fra 2013 omlægges til en ny driftsplatform, der bedre understøtter krav fra økonomistyringen. Fra 2. kvartal 2013 suppleres desuden med en FLØS-portal, således at både arbejdsgivere og lønmodtagere får mulighed for at indlægge data til lønbehandlingen
- implementering af et dataarkiv, som i første omgang anvendes til distribution og opbevaring af lønmateriale til institutionernes ca. 2000 arbejdsgivere. Med etablering af dataarkivet er alle uddata vedrørende løn blevet digitaliseret, og papirudskrifterne er dermed helt afskaffet
- et facelift af sogn.dk og herunder en forbedring af menighedsrådenes indtastningsmodul og udtræksmuligheder til folkekirken.dk og andre medier
- gennemførelse af udbud vedrørende anskaffelse af et system til kapitalforvaltning (KAS) og administration af gravstedsaftaler (GIAS). Herunder, og i forlængelse af udbuddet, udvikling og implementering af de anskaffede løsninger
- gennemførelse af udbud vedrørende anskaffelse af værktøjer til udvikling af e-læringsprogrammer og i forlængelse heraf udvikling af nye læringsmoduler til uddannelse af personregisterførere.

Endelig har folkekirken.dk i et samarbejde med DR udviklet en app (*Dagens ord*), som sammen med projektet om tv og web-tv bringer hjemmesiden ind i en ny fase, hvor redaktionen er udvidet med to journalister, som sammen med stifternes mediemedarbejdere skal bidrage til at udvikle billedstof og integrere anvendelsen af sociale medier i folkekirken.dk

It-governance

It-governance omfatter standardisering og arkitektur, metoder og kvalitetssikring, kompetenceudvikling, it-sikkerhed og økonomistyring m.m.

I forbindelse med sammenlægningen af folkekirkens intranet og It-Skrivebordet til det nye DAP er SharePoint-programmerne blevet opgraderet til SharePoint 2010, ligesom postsystemet blev opgraderet til Exchange 2010, og endelig er brugerautentifikationen opgraderet til UAG (Unified Access Gateway). Desuden har der været arbejdet med

- en benchmarking ved et eksternt konsulentfirma med fokus på omkostningerne ved drift af en pc-arbejdsplads i Kirkenettet.
- et helt nyt sikkerhedscirkulære, som afløser det eksisterende cirkulære om sikkerhed i Kirkenettet, der er fra 1999.
- en ny samlet risikoanalyse, som skal udføres i 1Q-2012.
- en revision af Folkekirken It's projektmodel, som herefter lægger sig tæt op ad Prince2.
- et system til test af Kirkenettet, herunder implementering af obligatoriske rutiner, til afprøvning: Nye udgaver og revisioner skal afprøves i forudbestilte servicevinduer, før de sættes i produktion.
- den automatiserede brugeroprettelse, herunder omfattende ændringer vedr. autentifikationen af menighedsrådsbrugere i forbindelse med etableringen af DAP.
- implementering af NemLogin til Kirkenettet.
- en omfattende revision af arbejdsrutiner til realtidsmonitorering af installeret udstyr på Kirkenettet. I fortsættelse heraf en licensrevision ved et eksternt firma.
- en ny udgave af bestillingssystemet, som sikrer, at udstyr udskiftes i overensstemmelse med de gældende servicemål.

It-kontorets årsværk

Personaleforbruget i It-kontoret har i 2011 været på i alt 34,2 årsværk. Stigningen i årsværk i forhold til 32,8 årsværk i 2010 er anvendt på personsupport samt udvikling og integration.

Tabel 2.6 Aktiviteter i folkekirkens IT

Folkekirkens IT	2009	2010	2011
Aktiviteter:			
Antal pc- arbejdspladser	3.318	3.471	3.504
Antal installationssteder	2.669	2.807	2.725
Antal brugere	4.100	4.228	3.805
heraf personregisterførere	3.200	3.285	3.150
Antal henvendelser til Brugerservice	42.041	39.122	42.032
heraf vedr. pc-support	25.554	23.674	24.761
heraf vedr. personregistrering	13.530	13.363	14.207
heraf vedr. leverancer og gen. spm.	2.957	2.085	3.064
Antal årsværk	32,5	32,8	34,2

Uddannelse og efteruddannelse af præster

Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse København, Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse Århus og Teologisk Pædagogisk Center Løgumkloster (TPC) udgør de tre folkekirkelige uddannelsesinstitutioner for præster.

Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse i København og Århus varetager følgende kursustyper:

- Den obligatoriske uddannelse af teologiske kandidater (pastoralseminariet)
- Efteruddannelse af nyansatte præster
- Efteruddannelse af nyansatte provster

Den samlede kursusaktivitet ses af de to tabeller nedenfor. Studieaktivitet målt i antal kursisdage er faldet med 20,2 pct. i København i forhold til 2010. I Århus ses et fald i kursisdage på 2,8 pct. Faldet i København skyldes

- Færre udnævnelser af præster og provster end forventet.
- Øget tendens til at nyansatte præster begynder i stillinger, som ikke udløser efteruddannelse.
- Antallet af præster tilbage fra vikariater og orlov har været lavere end forventet.
- En mindre gruppe præster deltager i pilotprojektet vedrørende stillinger med uddannelsesindhold og indgår dermed ikke i opgørelsen over kursisdage

I Århus har optaget på det teologiske studium været jævnt faldende fra sidst i 90'erne til 2008. De sidste par år er optaget igen på vej opad og det kan få en effekt på kursusaktiviteten på præsteuddannelsen i Århus i de følgende år. En kursisdag er 7,4 timer.

Tabel 2.7 FIP København

Studieaktivitet	2008	2009	2010	2011
Antal kursister	395	441	490	383
Antal kursusdage	243	244	243	238
Antal kursisdage	5.954	6.124	6.149	4.904

Tabel 2.8 FIP Århus

Studieaktivitet	2008	2009	2010	2011
Antal studerende	53	56	37	35
Antal kursusdage	171	171	170	175
Antal kursisdage	4.531	4.788	3.145	3.056

Tabel 2.9 TPC

	2008	2009	2010	2011
Antal kursister	1.735	1.634	1.621	1.512
Antal kursusdage	413	491	438	408
Antal kursisdage	7.143	7.377	7.328	6.661

Teologisk Pædagogisk Center Løgumkloster udvikler og gennemfører efteruddannelse for præster og andre kirkelige medarbejdere bl.a. i almenteologiske, pædagogiske samt praktiske teologiske fag. TPC opdeler opgaverne i:

1. Kurser
2. Konferencer
3. Rådgivning/formidling
4. Anvendt forskning
5. Projektarbejde
6. Internationalt arbejde

Tabel 2.9 er en oversigt over TPC's kursusaktivitet, som viser et fald på 9,1 pct. i forhold til 2010. Faldet i kursusaktiviteten, målt i antal kursisdage, skal ses i sammenhæng med at TPC i forbindelse med planlægningen af kurser har udvist tilbageholdenhed, grundet tidligere års underskud samt overvejelser om undervisningsstrukturen i fremtiden.

Kirkemusikskolerne

Nedenfor er vist udviklingen i antal færdiguddannede for folkekirkens tre kirkemusikskoler.

Tabel 2.10 Gennemførte uddannelsesforløb

Sjællands Kirkemusikskole	2008	2009	2010	2011
PO- organister	16	14	13	14
Organister	98	93	94	92
Kirkesangere	46	46	35	48
Kirkekorledere	1	3	4	2
I alt	161	156	146	156

Løgumkloster Kirkemusikskole	2008	2009	2010	2011
PO- organister	-	-	16	13
Organister	97	74	60	59
Kirkesangere	55	51	56	62
Klokkerister	8	10	5	3
I alt	160	135	137	137

Vestervig Kirkemusikskole	2008	2009	2010	2011
PO- organister	-	-	19	15
Organister	116	103	93	97
Kirkesangere	43	50	11	4
Kirkekorledere	0	0	0	0
I alt	159	153	123	116

Antal gennemførte uddannelsesforløb i kirkemusikskolerne har samlet udvist en mindre stigning på knap 1 pct. i forhold til 2010.

Kirkefunktionæruddannelse

Fællesfonden yder tilskud til uddannelsen af kirkefunktionærer: Kordegne, kirketjenere og gravere. Kirkefunktionæruddannelsen foregår på AMU-Fyn.

Antal personer, der har gennemført de forskellige uddannelser, fremgår af tabel 2.11 nedenfor. Som konsekvens af *cirkulære nr. 9685 af 7. august 2009 om uddannelseskraft for kirkefunktionærer* er kirkefunktionæruddannelsen blevet omstruktureret fra og med 2009.

Tabellen viser statistik for AMU-uddannelser for medarbejdere i folkekirken, som har fulgt AMU-uddannelserne, og viser den obligatoriske grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne samt den obligatoriske efteruddannelse for kordegne – afhængig af jobfunktionen samt efteruddannelse for kirkefunktionærer.

Folkekirkens brancheudvalg under Statens Center for Kompetenceudvikling er ansvarlig for at udvikle, kvalitetssikre og markedsføre AMU-uddannelserne til folkekirkens medarbejdere.

Brancheudvalget er sammensat af repræsentanter fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i folkekirken. Brancheudvalget har følgende sammensætning: Ministeriet for Ligestilling og Kirke, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Kordegneforening, FAKK – Forbundet af Kirke- og kirkegårdsansatte, 3F, FPO – Foreningen af Præliminære Organister og Dansk Kirkemusiker Forening.

Tabel 2.11

Hold	Statistik for hold afholdt under Kirkeministeriet	
	Antal deltagere	
	2010	2011
Obligatorisk grunduddannelse for kirkefunktionærer		
<i>Fælles for alle</i>		
Praktisk kirketjeneste graver /kirketjener	211	186
Liturgisk kirketjeneste (kordegne)	47	40
<i>Fælles for graver /kirketjener</i>		
Kirkens rengøring, teknik og vedligehold	178	178
<i>For graver</i>		
Procedure og praktiske forhold ved dødsfald	97	129
Præventiv konservering af kirkens udstyr	68	125
<i>For kirketjener</i>		
Specialrengøring	62	74
<i>For kordegne</i>		
Betjening af menighedsråd	57	39
Personregistrering, grundkursus	179	117
Forvaltningsret i sagsbehandlingen	55	47
<i>Efteruddannelse for alle</i>		
Personregistrering, systemkursus	24	19
Personregistrering, særlige opgaver	51	46
Regnskabsfører		13
Regnskab og budget	61	29
Verificering ved navneændring	62	62
Økonomistyring i offentlige organisationer	134	0
Konteringsinstrukser	424	0
Godt i gang (budget)	0	254
Slut godt af (årsafslutning)	0	140
Medvirken ved kirkens kulturelle og sociale ydelser	9	0
Klokkeringning	0	0
Den professionelle betjening af kirkens bruger	40	0
Håndtering af den problemfyldte brugerkontakt	37	0
Betjening og styring af de automatiske anlæg i kirken	7	0
Psykisk arbejdsmiljø for kirkefunktionærer	0	7
I alt	1.803	1.505

I forhold til 2010 har der været et fald svarende til 16,5 pct. af deltagerene. Dette fald skyldes et ekstraordinært højt deltagerantal i 2010. I 2010 var – som konsekvens af overgangen af uddannelsen til AMU Center Fyn – der flere allerede ansatte kirkefunktionærer som valgte at uddanne sig på de nye moduler. Desuden var der i 2010 en ekstraordinær stigning på 333 kursister – svarende til 370 pct. – på modulet *Konteringsinstrukser* afledt af overgangen til nye budgetter og regnskaber.

Forsikringsvirksomhed

Den gennemsnitlige årlige udgift til skader målt over 100 år blev i 2004 i årets priser vurderet til 50 mio. kr. Det budgetterede beløb i 2010 var på knap 61,0 mio. kr. til skader. I 2011 har den samlede udgift til skader udgjort 85,7 mio. kr. (hvoraf 31,8 mio. kr. er udbetalt i 2011 og 54 mio. kr. hensat til

fremtidig udbetaling vedr. skader i 2011). Forsikringsregnskabet viser et underskud på 30,0 mio. kr. i 2011 jf. bilag 6.3.

I nedenstående tabel 2.12 er skaderne opgjort på type. Brand- og vandskader udgør 64 pct. af de samlede udgifter (udbetalte erstatninger og hensættelser). Der har i forholdt til 2010 været en stigning i antallet af totale skader såvel som skadesomkostningerne. Skybruddet i sommeren 2011 samt de store mængder sne i vinteren 2010/2011 har forårsaget flere vandskader end 2010 såvel som et gennemsnitsår. To alvorlige brande 2011 har forårsaget de forholdsvis store udgifter til brandskader

Tabel 2.12 Skader 2011 i kr.

	Antal skader	Udbetalte erstatninger	Hensættelser	Udgifter i alt
Anden skade	686	6.775.865	7.643.813	14.419.678
Brandskade	129	7.407.244	27.409.794	34.817.038
Glas & sanitet	103	640.830	216.010	856.840
Rørskade	115	1.444.637	1115393	2.560.030
Stormskade	0	0	0	0
Svamp & insekt	0	0	0	0
Tyveri	505	7121899	5881625	13.003.524
Hærværk	0	0	0	0
Vandskade	214	8.364.172	11.693.112	20.057.284
I alt	1.108	31.754.647	53.959.747	85.714.394

2.4 Forventninger til det kommende år

Økonomiske rammer

Det budgetterede årsresultat for 2012 inklusiv tillægsbevillinger men eksklusiv delregnskab 32, *Forsikringer*, udgør 31,8 mio. kr. Samlet er forventningen til fællesfondens økonomi, at budgettet for 2012 kan holde. I 2013 og frem bliver fællesfondens økonomi presset som konsekvens af bl.a. en fremrykket betalingsprofil for pensionsudgifter til tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.

Rigsrevisionen afgav i 2003 *Beretning 10/02* om folkekirkens fællesfond, der samme år blev fulgt op af Finansministeriets rapport om ministeriets forvaltning af folkekirkens fællesfond. I den forbindelse udestod en afklaring af, hvor stor kassebeholdningen i fællesfonden bør være. Et af Rigsrevisionens kritikpunkter i beretningen var, at fællesfonden var nødt til at lånefinansiere likviditetsbehovet. Fællesfonden har derfor i de senere år budgetteret med overskud med henblik på en genopretning af fællesfondens kassebeholdning. Fællesfondens kassebeholdning ved udgangen af 2011 vurderes som tilstrækkelig i forhold til fællesfondens aktiviteter.

Eksterne påvirkninger

Det forventes, at forudsætningerne fra vedtagelsen af budget 2012 i november 2011 vil holde. Tidligere års faldende udskrivningsgrundlag forventes til en vis grad stabiliseret. Til gengæld kan en skattereform have kraftige konsekvenser for kirkeskatteprovenuet. Disse konsekvenser bliver med afskaffelsen af kompensationen for anden lovgivnings effekt på skatteprovenuet ikke længere neutraliseret. Med andre ord kan skattelovgivning fra og med 2013 have stor betydning for kirkeskatten.

3. Målrapportering

Målrapportering foregår efter de viste farvekoder.

	Opfyldt
	Delvis opfyldt
	Ikke opfyldt
	Ikke et mål her

For detaljeret målrapportering af resultataftaler for stifter, uddannelsesinstitutioner, Folkekirkens It samt Folkekirkens Administrative Fællesskab henvises der til de enkelte aftaleparters årsrapport. Dette år var tredje år med resultataftaler for It-kontor, stifter, og uddannelsesinstitutioner.

Nogle af målene var de samme som forrige år. For disse er det i farven skrevet med tal (09 eller 10), hvilket år det drejer sig om.

Der kan i de enkelte årsrapporter for stifter, uddannelsesinstitutioner og It-kontor læses nærmere om målopfyldelsen.

Stifter

Stifterne havde for 2011 følgende syv mål i deres resultataftaler:

1. Behandling af byggesager – behandlingstid hos stiftsadministration og konsulenter.
2. Præsteansættelser – kvalitet i præsteansættelsessager.
3. Lønkørsler i FLØS – Lønmaterialer skal være sendt til menighedsrådene senest fire bankdage før anvisningsdagen.
4. Udbetaling af lån til menighedsrådene – rettidig og effektiv udbetaling af lån. Rettidig defineres som senest fem arbejdsdage efter modtaget anmodning.
5. Udarbejdelse af flyer – flyer/opslagsbog rettet mod menighedsrådene, som enkelt og letforståeligt beskriver byggesagsbehandlings forskellige faser og aktører.
6. Kerneopgaver – beskrivelse af hvilke opgaver, der er kerneopgaver i hvert enkelt stift og hvilke opgaver, der med fordel kan varetages i ét eller to stifter.
7. Kompetenceudvikling – stiftsadministrationerne skal udvikle redskaber til kompetenceudvikling med henblik på at omstille de pågældende i stiftsadministrationen til at udføre andre opgaver i stiftet.

Mål/Stift	København			Helsingør			Roskilde			Lolland-Falster			Fyen			Aalborg			Viborg			Århus			Ribe			Haderslev					
Byggesager	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11			
Præsteansættelser	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11
Lønkørsler i FLØS	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11	09	10	11
Udbetaling af lån																																	
Udarbejdelse af flyer																																	
Kerneopgaver																																	
Kompetenceudvikling																																	

På de mål der var de samme som forrige år holder stifterne set over ét deres standard, lige som stifterne har opfyldt de øvrige mål for 2011 tilfredsstillende.

Folkekirkens It

Folkekirkens It-kontor havde fem følgende resultatmål for 2011:

1. Drift og servicering af it-aktiverne skal leve op til Service Level Agreement (SLA).
2. Brugertilfredshed med webportaler.
3. CPR/Kirkebog og e-læringskoncept – afholdelse af omkring 20 informationsmøder forud for omlægningen samt igangsætning af en ny uddannelse for omkring 3.000 personregisterførere.

Mål	Folkekirkens It		
Drift og servicering af it-aktiverne skal leve op til SLA	09	10	11
Brugertilfredshed med webportaler			
CPR og e-læringskoncept			
Leverancekontrol			
Økonomirapportering			

- Institutionerne skal være tilfredse med leverancer af udstyr – brugerundersøgelse.
- Brugerne skal være tilfredse med betjeningen i Brugerservice – brugerundersøgelse.

Igen i år lever drift og servicering af it-aktiviteterne fra Folkekirkens It op til SLA. En undersøgelse af brugernes tilfredshed viste, at mere end 80 % af respondenterne afgav en vurdering, der oversteg 75 % af det opnåelige. Målet om leverancekontrol var for 2011, men opfyldes først i 2012.

Folkekirkens Administrative Fællesskab

Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF) havde for 2011 tre resultatmål:

Mål	AdF		
Levering af rapporter			
Aktiv rådgivning	09	10	11
Overtage regnskabsopgave			

- Levering af rapporter – afstemningsrapporter leveres hver måned senest tre uger efter regnskabsmånedens lukkedato.
- Aktiv rådgivning – minimumsniveau for antal afholdte møder med partnere.
- Overtage regnskabsopgaver for to stifter i 2011.

Folkekirkens Administrative Fællesskab holder standarden for opfyldelse af resultatmål fra 2010. Målet om levering af rapporter faldt på grund af ressourceprioritering. AdF overtog i 2011 regnskabsopgaver for yderligere to stifter, og har pt. regnskabsopgaver for i alt otte stifter.

Præsteuddannelsesinstitutionerne

Folkekirkens præsteuddannelsesinstitutioner havde forskellige mål i 2011. Folkekirkens Institution for Præsteuddannelse (FIP) København havde tre resultatmål:

- Pilotprojekt: Ansættelser med uddannelsesindhold.
- Brugerinddragelse - kvalitetsudvikling.
- Opfølgning på fagbeskrivelser.

Folkekirkens Institution for Præsteuddannelse Århus havde også tre mål i 2011, hvor to var fælles med FIP København:

- Brugerinddragelse -
- Opfølgning af fagbeskrivelser - kvalitetsudvikling.
- Pilotprojekt for Århus Domsogn.

Mål/Institution	FIP, København	FIP, Århus	TPC
Pilotprojekt: Ansættelser med uddannelsesindhold	Udskudt		
Brugerinddragelse - kvalitetsudvikling			
Opfølgning på fagbeskrivelser			
Pilotprojekt med Århus Domsogn			
Markedsføring og kommunikation			
Opfølgning på uddannelse i almen og praktisk teologi			Videreført fra 2010
Fundamentdefinition og kortlægning			

Teologisk Pædagogisk Center havde tre resultatmål for 2011:

- Markedsføring og kommunikation.
- Opfølgning på uddannelses i almen og praktisk teologi.
- Definition af fundament og kortlægning – handlingsplan om opfølgning af medarbejdersudviklingssamtaler.

Præsteuddannelserne har generelt ikke problemer med at opfylde deres resultatmål. Pilotprojektet i FIP København er udskudt og indgår i resultataftalen for 2012. Teologisk Pædagogisk Center fik udskudt mål om definition af fundament og kortlægning og målet indgår i resultataftalen for 2012.

Kirkemusikskolerne

Kirkemusikskolerne havde i 2011 for det meste fælles resultatmål:

1. Eksamensgivende uddannelse for organister, kirkesangere og kirkekorledere.
2. Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov.
3. Arbejde med ny studieplan.
4. Arbejde med ny model for efteruddannelse.
5. Udvikling af administrative værktøjer.
6. Eksamensgivende uddannelse af klokkenister (kun for Løgumkloster Kirkemusikskole).

Mål/Institution	Sjællands			Løgumkloster			Vestervig		
Eksamensgivende uddannelse for organister, kirkesangere og kirkekorledere	09	10	11	09	10	11	09	10	11
Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov	09	10	11	09	10	11	09	10	11
Arbejde med ny studieplan									
Arbejde med ny model for efteruddannelse									
Udvikling af administrative værktøjer									
Eksamensgivende uddannelse af klokkenister				09	10	11			

Kirkemusikskolerne holder generelt deres standard fra 2010. De tre fællesmål, der er opgjort som delvist opfyldt, ventes alle fuldført med forsinkelse.

4. Regnskab

4.1 Anvendt regnskabspraksis

Lov om folkekirkens økonomi

Ifølge § 17, stk. 1 i lov om folkekirkens økonomi aflægger ministeren for ligestilling og kirke regnskab for fællesfonden.

Ministeren for Ligestilling og Kirke kan ifølge § 17, stk. 3, i samme lov bede stiftsøvrighederne, det administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden om at tilvejebringe de oplysninger og det regnskabsmæssige materiale, som er nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

Bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 647 af 1. juni 2011 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

Regnskab

Institutionens beholdninger af aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Økonomistyrelsen udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Fællesfondens bygninger er registreret i det administrative fællesskabs regnskab. Der anvendes statens princip for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling af ejendomme, hvor aktivet optages til kostpris fordelt på grundværdi og bygninger og opskrives med større renoveringer, udvidelser m.m. Grundværdien afskrives dog ikke og bygningsværdien afskrives over 50 år. Kostprisen for fællesfondens bygninger og grunde er pr. 31. december 2010 sat til den i 2010 udmeldte offentlige ejendomsvurdering for 2009.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, og der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end et år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

- Forbedringer af lejemål	4 år
- Bygningsforbedringer	10 år
- Inventar	3 år
- Programmell	3-5 år
- It-hardware	3 år
- Bunket It-udstyr	3 år

Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse.

4.2 Resultatopgørelse

Fællesfondens resultat 2011 er på 48,0 mio. kr. mod forventet 34,4 mio. kr. i det vedtagne budget 2011 og 31,6 mio. kr. i de korrigerede budget efter tillægsbevillinger. Det ikke-budgetterede overskud på knap 16,4 mio. kr. kan henføres til ikke budgetterede indtægter på administration af stiftsmidlerne på samlet 4,7 mio. kr. samt nettomindreforbrug på 3,8 mio. kr. under løn til præster og provster grundet primært færre udgifter til feriepengeregulering. Stiftsadministrationerne og Folkekirkens It har haft et lille samlet mindreforbrug på 2,9 mio. kr. Det resterende mindreforbrug består af flere mindre- samt merforbrug, hvor den betydeligste er flere renteindtægter end forventet. Der redegøres for mindre- og merforbrug på de enkelte delregnskaber under bilag 6.1, hvor forklarende noter til resultatopgørelsen er anført.

Tabel 4.1 Resultatopgørelse for fællesfonden

Note	Konto	Resultatopgørelse (kr.)	Regnskab 2010	Regnskab 2011	Budget 2012
6.1		Ordinære driftsindtægter			
	10XX	Landskirkeskat og kompensation	-1.071.898.000	-1.083.173.348	-1.086.599.983
	11XX	Salg af varer og tjenesteydelser	-90.742.416	-90.652.723	-148.591.628
		Ordinære driftsindtægter i alt	-1.162.640.416	-1.173.826.071	-1.235.191.610
		Ordinære driftsomkostninger			
		Forbrugsomkostninger			
	161X	Husleje	2.670.036	3.114.141	0
	163X	Andre forbrugsomkostninger	329.777	296.427	0
		Forbrugsomkostninger i alt	2.999.813	3.410.568	0
		Personale omkostninger			
	180X-182X	Lønninger	990.596.749	998.914.193	1.010.877.808
	1883	Pension	33.443.817	35.894.294	0
	1885-1892	Lønrefusion	-402.158.534	-415.018.931	-376.933.242
	1838-1878	Andre personaleomkostninger	1.608.069	1.428.163	0
	18XX	Personaleomkostninger i alt	623.490.101	621.217.719	633.944.567
	20XX	Af- og nedskrivninger	17.097.301	16.906.984	1.951.430
	15XX, 22XX	Andre ordinære driftsomkostninger	210.595.468	202.806.619	290.141.157
		Ordinære driftsomkostninger i alt	854.182.683	844.341.890	926.037.154
		Resultat af ordinær drift	-308.457.732	-329.484.181	-309.154.456
		Andre driftsposter			
	21XX	Andre driftsindtægter	-9.223.117	-1.733.007	-18.612.051
	30XX-33XX	Overførselsindtægter	-846.373.790	-855.809.108	-858.576.281
	43XX	Overførselsomkostninger	841.881.723	853.062.095	864.960.071
	46XX	Tilskud til anden virksomhed	66.782.732	68.164.712	71.131.230
	44XX	Pensioner, fratrukt personale	95.901.398	99.849.130	111.778.385
	42XX	Udligningstilskud og generelt tilskud	131.936.832	117.998.509	103.728.505
		Resultat før finansielle poster	-27.551.953	-47.951.851	-34.744.596
		Finansielle poster			
	25XX	Finansielle indtægter	-1.222.225	-1.728.921	0
	26XX	Finansielle omkostninger	111.910	380.734	1.000.000
		Resultat før ekstraordinære poster	-28.662.268	-49.300.038	-33.744.596
		Ekstraordinære poster			
	28XX	Ekstraordinære indtægter	-3.614	-501.591	0
	29XX	Ekstraordinære omkostninger	0	1.838.093	0
		Årets resultat	-28.665.882	-47.963.536	-33.744.596

4.3 Balancen

Fællesfondens balance er opført i tabel 4.2 herunder.

Tabel 4.2

Note	Aktiver (t. kr.)	Konto	Primo 2011	Ultimo 2011
6.2.1	Immaterielle anlægsaktiver			
	Udviklingsprojekter under opførelse	505X	10.337	0
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	501X	11.129	14.816
	Immaterielle anlægsaktiver i alt		21.467	14.816
6.2.2	Materielle anlægsaktiver			
	Grunde, arealer og bygninger	513X	169.911	168.116
	Inventar og IT-udstyr	517X-518X	9.708	9.231
	Materielle anlægsaktiver i alt		179.619	177.346
	Finansielle anlægsaktiver			
	Udlån	54XX	1.530	17.466
	Finansielle anlægsaktiver i alt		1.530	17.466
	Anlægsaktiver i alt		202.615	209.629
	Omsætningsaktiver			
	Varebeholdninger	60XX	0	0
	Tilgodehavender	6100-6189	42.106	34.226
	Periodeafgrænsninger	6190	47.787	54.753
	Likvide beholdninger	63XX	223.669	328.040
	Omsætningsaktiver i alt		313.562	417.019
	Aktiver i alt		516.177	626.648

Tabellen viser en nettostigning i fællesfondens aktiver på ca. 110 mio. kr., hvoraf knap 105 mio. kr. vedrører en stigning i de likvide beholdninger, som primært skyldes store hensættelser i 2011 til forsikringskader samt pensionsforpligtigelser. For en specifikation af de øvrige forskydninger henvises til forklarende noter under afsnit 6.2.

Tabel 4.2 (fortsat)

Note	Passiver (t. kr.)	Konto	Primo 2011	Ultimo 2011
6.2.3	Egenkapital i alt	74XX	-145.335	-195.403
6.2.5	Hensættelser	76-77XX	-104.667	-202.694
6.2.6	<u>Langfristede gældsposter</u>			
	Prioritetsgæld	84-85XX	0	0
	Anden langfristet gæld	84-85XX	-86.420	-71.051
	Langfristede gældsposter i alt		-86.420	-71.051
6.2.7	<u>Kortfristede gældsforpligtelser</u>			
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	95XX	-24.441	-24.322
	Anden kortfristet gæld	97XX	-6.159	20.483
	Skyldige feriepenge	94XX	-103.626	-102.333
	Periodeafgrænsningsposter	96XX	-45.236	-50.875
	Menigheder		-293	-454
	Kortfristet gæld i alt		-179.755	-157.501
	Gæld i alt		-266.175	-228.551
	Passiver i alt		-516.177	-626.648

Forklarende noter til balanceposter er inkluderet som bilag 6.2 til årsrapporten.

4.5 Bevillingsregnskab

De for institutionen relevante delregnskaber er inkluderet i nedenstående tabel 4.3.

Tabel 4.3. Bevillingsregnskabet

(t. kr.)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation (indtægt)	-1.071.898	-1.072.275	-1.083.173	-10.898	101
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	585.867	591.459	587.617	-3.842	99
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	74.197	76.676	75.584	-1.092	99
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkeens IT	101.149	88.957	87.184	-1.774	98
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkeens uddannelser	48.012	51.549	51.096	-453	99
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkeens fællesudgifter	21.780	20.679	20.204	-475	98
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	25.199	19.899	24.836	4.937	125
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	2.279	5.205	2.421	-2.783	47
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	131.937	118.000	117.999	-2	100
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	52.814	68.270	68.270	-	100
Total	-28.666	-31.580	-47.964	-16.383	152
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkeens forsikring	-	-	-	-	-

Forklarende noter til bevillingsregnskabet er inkluderet som bilag 6.1 til årsrapporten.

4.6 Bevillingsafregning

I henhold til gældende bekendtgørelse er der videreførelsesadgang mellem årene for bevillinger udbetalt til delregnskab 3 - Stiftsadministrationer m.v. og delregnskab 4 - Folkekirkeens IT. Samlet - inklusiv videreførelser fra tidligere år - videreføres der bevilling for 6,6 mio. kr. Fordelingen fremgår af tabel 4.4.

Tallene for stiftsadministrationerne i tabel 4.4 er den konsoliderede videreførte bevilling for alle 10 stifter. Der overføres ikke bevilling imellem stifterne.

Bevillingen til stiftsadministrationerne er siden 2007 givet som en nettobevilling, der justeres i henhold til de indtægter, som stiftsadministrationerne måtte have. Eventuelle mindreforbrug på stifternes løn skal som udgangspunkt dække eventuelle merforbrug på driften. Et merforbrug skal videreføres til det efterfølgende år. I specielle tilfælde kan stiftsadministrationerne indhente Ministeriet for Ligestilling og Kirkes tilladelse til at dække et merforbrug på lønnen med et eventuelt mindreforbrug på driften.

"Bortfaldskolonnen" omfatter bortfald af bevillinger, hvor opgaverne ikke længere skal gennemføres.

Tabel 4.4 Bevillingsafregning 2011 (1000 kr.)

Delregnskab		Bevilling	Anvendte tillægsbevillinger	Anvendte bevillinger fra centrale midler	Bevilling i alt	Regnskab	Årets resultat	Bortfald	Resultat til videreførelse	Overført fra tidligere år	Overført fra lønsum til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse
3 - Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	53.884	490	295	54.669	52.796	-1.873	0	-1.873	-2.222	797	-3.298
	Øvrig drift	21.209	-90	3.049	24.168	24.380	211	0	211	-1.585	-797	-2.170
I alt		75.094	400	3.344	78.838	77.176	-1.662	0	-1.662	-3.806	0	-5.468
3 - Indtægtsfinansieret virksomhed	Øvrig drift	0	0	0	0	-91	-91	0	-91	-11	0	-102
4 - Folkekirken IT	Lønsum (konto 18)	16.250	0	0	16.250	18.199	1.949	0	1.949	3.327	-4.582	694
	Øvrig drift	69.597	2.710	0	72.307	68.585	-3.722	0	-3.722	-2.663	4.582	-1.803
I alt		85.847	2.710	0	88.557	86.784	-1.774	0	-1.774	665	0	-1.109

Note: Kolonnerne *Anvendte tillægsbevillinger* samt *Anvendte bevillinger fra centrale midler* vedrører i ovenstående også bevilligede midler fra tidligere år. Disse var udgiftsført under Folkekirken Administrative Fællesskab i de pågældende samt indeværende år men indgår som en del af bevillingsafregningen. I ovenstående er fællesfondens centrale bevilling og forbrug på delregnskab 3 og 4 trukket ud, da fællesfonden ikke har videreførelsesadgang. Bevilling og regnskab afviger derfor fra afsnit 2.2 og 6.1.3.

Vedrørende bevillingsafregning:

Delregnskab - 3: Stiftsadministration omfatter kun formål 10.

Delregnskab - 4: Folkekirken It omfatter alle formål.

Et merforbrug på lønnen under delregnskab 4, skyldes i lighed med regnskabet for 2010, at flere udviklingsprojekter er givet som 100 pct. driftsbevillinger. Det medfører et teknisk merforbrug på løn, som finansieres af driftsbevillingen. Budgettet for 2012 er tilrettet.

Der er indført indtægtsfinansieret virksomhed for visse aktiviteter finansieret af det bindende stiftsbidrag, samt Folkekirken Administrative Fællesskab. På de områder under fællesfonden anvendes regler for indtægtsfinansierede aktiviteter under den ordinære virksomhed. Det gælder for Folkekirken Administrative Fællesskab, samt i mindre grad forskellige samarbejdsaftaler. Disse fremgår af tabel 4.4 såvel som 4.5.

Tabel 4.5 Indtægtsdækket virksomhed

(t. kr.)	Indtægt	Løn	Øvrig drift	Total
Rådgivning af menighedsråd	-517	407	110	0
Opgaver under bindende stiftsbidrag	-3.895	1.797	2.006	-92
Øvrige	-175	136	40	1
Total	-4.587	2.340	2.156	-91

4.7 Opfølgning på lønbevilling

Som en del af årsregnskabet skal stiftsadministrationerne og It-kontoret fra og med 2010 særskilt redegøre for udnyttelsen af deres lønbevilling.

Tabel 4.6 Opfølgning på lønbevilling 2011 delregnskab 3 og 4

(t. kr.)	
Lønbevilling	70.087
Lønbevilling inkl.TB	70.919
Lønforbrug under lønbevilling	70.995
Total til videreførelse	75
Akkumuleret opsparing ultimo 2010	1.106
Overført fra løn til drift	-3.785
Akkumuleret til videreførelse ultimo 2010	-2.604

Mindreforbruget på 2,6 mio. kr. på lønsumsbevillingen kan primært henføres til et mindreforbrug på 1,9 mio. kr. på delregnskab 3, stiftsadministrationerne, videreført overskud på 2,2 mio. kr. fra tidligere år på samme delregnskab samt et merforbrug på 0,7 mio. kr. på delregnskab 4, Folkekirkens It. Bruttomindreforbruget på 3,4 mio. kr. finansierer et merforbrug på stifternes øvrige drift med 0,8 mio. kr.

En fejl på delregnskab 4 i budgetgrundlaget vedrørende virkning af overenskomstfornyelse i 2008, pensionsberegning samt hensættelser til ikke afholdt ferie er rettet i 2011 jf. årsrapport 2010.

5. Påtegning af det samlede regnskab

Fremlæggelse

Årsrapporten er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 647 af 1. juni 2011 ”Bekendtgørelse om budget- og regnskabsvæsen for fællesfonden m.v.”

Årsrapporten omfatter de delregnskaber i fællesfonden, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med revisionen for 2011.

Påtegning

Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende også for ikke finansielle oplysninger ved målrapportering,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Departementschef

Økonomichef

Erklæring om revision af fællesfondens regnskab 2011

Formål med erklæringen

Formålet med erklæringen er at give Fællesfonden og departementet en samlet vurdering af virksomhedens regnskabsaflæggelse og økonomiske forvaltning baseret på den udførte revision i regnskabsåret 2011.

Ledelsens ansvar

Årsrapporten påtegnes af ressortministeriets departement, jf. bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv. Med påtegningen tilkendes gives:

- at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Grundlaget for revisionen

Rigsrevisionen har for regnskabsåret 2011 revideret stifterne, Folkekirkens it, Folkekirkens Administrative Fællesskab, Teologisk Pædagogisk Center i Løgumkloster, Pastorseminariet i København samt Sjællands Kirkemusikskole som indgår i Fællesfondens årsrapport. Revisionen er udført i overensstemmelse med god offentlig revisionskik. Dette indebærer, jf. lov om revisionen af statens regnskaber, at det ved revisionen er efterprøvet, om regnskabet er rigtigt, og om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Rigsrevisionen betragter med denne erklæring revisionen af årsregnskabet for 2011 som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog tage spørgsmål vedrørende dette og tidligere regnskabsår op til yderligere undersøgelser. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er behandlet i denne erklæring og revisionsberetningen, bliver vurderet på ny.

Den udførte revision

Revisionen er tilrettelagt og udført på grundlag af en vurdering af væsentlighed og risiko og er baseret på stikprøver og en gennemgang af forretningsgange og interne kontroller.

Revisionen af Fællesfonden omfattede for regnskabsåret 2011 løbende årsrevision, herunder forvaltningsrevision på udvalgte områder, samt afsluttende årsrevision. Resultaterne af årsrevision er afrapporteret til de enkelte institutioner.

Konklusion

På baggrund af den udførte revision er Rigsrevisionen nået frem til følgende konklusion:

- Regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler.
- Der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisionen har således ikke givet anledning til forbehold.

Der henvises i øvrigt til revisionsberetningen.

København, den 15. august 2012

Katja C. Mattfolk
kontorchef

6. Bilag til regnskabet

6.1 Noter til bevillingsregnskabet og resultatopgørelsen

I det følgende er forbrug og budget fordelt på delregnskab og formål for fællesfonden. Budgettal er dog ikke udspecificeret på alle formål under de enkelte delregnskaber.

6.1.1 Landskirkeskat og kompensation

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-1.071.898	-1.072.275	-1.083.173	-10.898	101
FORMÅL - 11 - Landskirkeskat	-966.398	-1.036.569	-1.036.571	-2	100
FORMÅL - 12 - Kompensation fra FL	-98.800	-31.600	-31.600	-	100
FORMÅL - 13 - Øvrige indtægter fællesfonden	-6.700	-4.106	-15.002	-10.896	365

Formål 13 - Øvrige indtægter fællesfonden: Merindtægten kan henføres til ikke budgetterede indtægter i form af midler fra staten på 6,2 mio. kr. til finansiering af seniorbonusordning. Ved trepartsaftalerne mellem regeringen, KL, Danske Regioner, LO, AC, og FTF blev der i perioden 2008-2011 afsat i alt 222 mio. kr. på det statslige område til fremme af seniorpolitiske initiativer, der kan bidrage til at fastholde seniorer længere i job. Der er i perioden afsat ca. 5 mio. kr. årligt til ansatte i folkekirken, primært biskopper, provster og præster samt kirkefunktionærer. Folkekirkens Administrative Fællesskab forestår udbetalingen på folkekirkens område. Midlerne er blevet hensat på delregnskab 7, og viser et tilsvarende merforbrug på delregnskab 7.

Den resterende merindtægt kan henføres til de ikke budgetterede indtægter vedrørende stifternes administration af stiftsmidlerne og gravstedfakturering i 2011. Indtægten var indtil 2010 opkrævet og indtægtsført i det enkelte stifts regnskab, men er fra 2011 indtægtsført direkte på fællesfonden ved delregnskab 1. Fra og med 2013 kan der budgetteres med denne indtægt og den indarbejdes derfor i budgettet.

6.1.2 Præster og provster

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	585.867	591.459	587.617	-3.842	99
FORMÅL - 21 - Løn, 40/60 præster	543.096	551.795	551.047	-748	100
FORMÅL - 23 - Løn, barselsvikarer	3.467	3.812	3.154	-657	83
FORMÅL - 24 - Godtgørelser (præster)	35.211	32.352	34.460	2.108	107
FORMÅL - 26 - Præster med refusion	0	0	0	-0	-
FORMÅL - 27 - Feriepengerregulering	4.092	3.500	-1.045	-4.545	-30

På delregnskab 2, præster og provster har der været et mindreforbrug på 3,8 mio. kr. I 2009 og 2010 var mindreforbrug på delregnskab 2 på henholdsvis 7,3 mio. kr. og 5,8 mio. kr.

Delregnskabet formål 21 viser nettolønudgiften på fællesfonden til præster og provster. Bruttoudgiften er 368 mio. kr. større svarende til statens tilskud til præster og provster på finansloven. Delregnskabet indeholder refusion fra staten til 40 % af lønnen til præster og provster, eksklusiv løn til lokalt finansierede præster samt pension til sognepræster. I tidligere år har udnyttelsen af præstebevillingen ikke været optimal, hvilket bevirkede relativt store mindreforbrug. I 2011 er præstebevillingen blevet anvendt fuldt ud jf. årsværkforbrug i afsnittet "faglige resultater".

Den reelle bevillingsudnyttelse er dog lidt mindre, da enkelte tilgodehavender er blevet afskrevet og udgiftsført.

Formål 23 *Løn, barsel* viser en mindreudgift på 0,7 mio. kr. i forhold til budgettet.

Formål 24 *Godtgørelser* omfatter en samlet merudgift på 2,1 mio. kr. Merudgiften skyldes udgifter til tjenestedragter, flyttegodtgørelser i forbindelse med stillingsskift samt udgifter til befordring i forbindelse med tjenesterejser. De senere regnskabsår har udvist merforbrug dog med en faldende tendens i udgiftsniveauet. I 2010 var der en stigning grundet kørselsgodtgørelser, hvor en del kan henføres til sognesammenlægninger. Merforbruget dækker over mindre- såvel som merforbrug i de 10 stifter. I 2012 er den faste befordringsgodtgørelse afskaffet. Ordningen forventes at reducere udgiften i de bysogne, hvor den var anvendt.

Formål 26, præster med refusion, dækker over præster, der er finansieret lokalt, men hvor aflønningen sker via fællesfonden med refusion fra de lokale kasser. Regnskabet går dermed i nul.

Den primære årsag til afvigelsen på delregnskab 2 er et mindreforbrug på 4,5 mio. kr. på formål 27 *Feriepengeregulering*. Fællesfonden opgør på formål 27 i henhold til principper for omkostningsbaserede regnskaber den skyldige feriepengeforpligtelse. For præster, for hvilke fællesfonden dækker 60 % af lønudgiften, er 60 % af den skyldige feriepengeforpligtelse registreret. Posteringen af denne forpligtelse under formål 21 løn, 40/60 præster besværliggjorde stifternes løbende styring af lønsumsforbruget, og skyldige feriepenge er derfor siden 2008 udskilt på et særskilt formål. Udgiften er lovbunden og stifterne har ingen indflydelse på den. Fra og med 2011 er budgettet – med udgangspunkt i de tre seneste års regnskaber – reduceret til 3,5 mio. kr. Alligevel udviser formålet en netto "indtægt" på ca. 1 mio. kr. svarende til en afvigelse på 4,5 mio. kr. Hovedforklaringen er et større fokus på afvikling af præsters restferie og i enkelte stifters tilfælde, at et større antal præster er gået på pension. I begge tilfælde "indtægtsføres" nedskrivningen på formål 27.

6.1.3 Stiftsadministrationer m.v.

Udgifter under delregnskab 3 Stiftsadministrationer m.v. vedrører stiftspersonalets løn og stiftsadministrationernes drifts- og anlægsudgifter. Stiftsadministrationer aflægger enkeltvis årsrapport.

Et stift er en geografisk enhed og samtidig en forvaltningsmæssig institution under Ministeriet for Ligestilling og Kirke. Stiftet finansieres bevillingsmæssigt af fællesfonden. Folkekirken i Danmark er inddelt i 10 stifter som er finansieret af fællesfonden. Hvert stift ledes af en biskop og en stiftsøvrighed (biskop og stiftamtmand i forening).

Stiftsadministrationens hovedopgaver består primært af biskoppens embede, som er et tilsynsembede. Biskoppen har tilsyn både med præster og menigheder i stiftet og har således et ansvar for at sikre at samtlige områder i stiftet får den nødvendige kirkelige betjening. Biskoppen har desuden et ansvar for at løfte større kirkelige opgaver i stiftet og en væsentlig formidlingsopgave i stiftet og mellem folkekirken og det øvrige samfund. Endvidere varetager stiftet opgaver i forbindelse med de ansatte ved kirker og kirkegårde samt alle opgaver på præsteområdet, f.eks. godtgørelse og lønforhold og godkendelseskompetencer mv. på tjenesteboligområdet. Gennem Folkekirkens Lønservice varetages opgave med lønadministration og lønservice for langt hovedparten af menighedsrådenes ansatte. Endelig er biskoppen desuden klageinstans ved uenighed om forretningsgangen i menighedsråd og provstiudvalg.

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	74.197	76.676	75.584	-1.092	99
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	73.815	76.160	75.229	-931	99
FORMÅL - 15 - Indtægtsdækket virksomhed	-11	0	-91	-91	-
FORMÅL - 36 - Bindende stiftsbidrag	0	0	0	-0	-
FORMÅL - 59 - Personalemæssige tiltag	392	516	446	-70	86

Der har været et samlet mindreforbrug på 1,1 mio. kr., hvilket dækker over primært flere mindreforbrug af forskellig størrelse i de 10 stifter på samlet 1 mio. kr. samt et mindre forbrug på knap 0,1 mio. kr. på puljen til personalemæssige tiltag for præster.

Det skal bemærkes, at enkelte merforbrug på driften på samlet 0,8 mio. kr. er dækket af et eventuel mindreforbrug på lønnen i forbindelse med bevillingsafregningen (afsnit 4.6).

6.1.4 Folkekirkens It

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	101.149	88.957	87.184	-1.774	98
FORMÅL - 81 - Fælles systemer og aktiviteter	46.890	27.218	24.892	-2.326	91
FORMÅL - 82 - Folkekirkens systemer	8.467	1.830	7.707	5.877	421
FORMÅL - 83 - Civilregistrering og Kirkebog	15.028	10.973	5.337	-5.636	49
FORMÅL - 84 - Provstisystemer	2.428	2.202	2.088	-114	95
FORMÅL - 85 - Stiftssystemer	27.956	19.795	23.398	3.603	118
FORMÅL - 86 - Kirkeministeriets systemer	-1.189	-1	-1.871	-1.870	187.075
FORMÅL - 87 - Folkekirken.dk	1.569	3.915	2.494	-1.421	64
FORMÅL - 88 - IT-Kontoret	0	23.025	23.140	115	100

Folkekirkens It er Ministeriet for Ligestilling og Kirkes samt folkekirkens fælles it-enhed, der varetager administrationen af folkekirkens It. Folkekirkens It er organisatorisk placeret som en del af Ministeriet for Ligestilling og Kirkes It- og Personaleafdeling og aflægger separat årsrapport for dets aktiviteter og brug af bevilling. Ved udgangen af 2011 beskæftigede It-kontoret 34,7 årsværk.

Folkekirkens Its opgave er at servicere folkekirkens mere end 2.300 institutioner og Ministeriet for Ligestilling og Kirke med it-ydelser. Institutionerne er tilknyttet Kirkenettet, som er betegnelsen for det fælles netværk med dets ca. 3.700 pc-arbejdspladser på ca. 2.800 adresser. De 3.700 brugere, præster, kirkefunktionærer og administrative medarbejdere i provstier, stifter og ministerium er tilknyttet det lukkede Kirkenet. Herudover betjenes menighedsrådene og deres 14.000 medlemmer - via It-Skrivebordet - i et samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd.

Folkekirkens Its bevilling for 2011 var på 89,0 mio. kr.

Med et samlet forbrug på 106,0 mio. kr. og indtægter på 18,2 mio. kr. er årets driftsresultat 1,8 mio. kr. Mindreforbruget dækker et merforbrug overført fra 2010 og det resterende merforbrug videreføres til 2012. Nettomerforbruget dækker over et større mindreforbrug på driften samt et merforbrug på lønnen, der i forbindelse med bevillingsafregningen (jf. tabel 4.4) dækkes af driften. Der var også tilfældet i 2010, hvor udviklingsprojekter bevilliget på driftsbevillingen finansierer lønomkostninger. Dette forhold er berigtiget i forbindelse med budget 2012.

6.1.5 Folkekirkens uddannelser

Fællesfonden giver en årlig bevilling til folkekirkens uddannelsesinstitutioner for præster og til kirkemusikskolerne samt støtte til en række mindre uddannelsesformål inden for folkekirken. De seks uddannelsesinstitutioner aflægger hver for sig årsrapport. Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse København, Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse, Århus og Teologisk Pædagogisk Center, Løgumkloster udgør de tre folkekirkelige uddannelsesinstitutioner for præster og kirkelige undervisere. De tre kirkemusikskoler, Sjællands Kirkemusikskole, Løgumkloster Kirkemusikskole samt Vestervig Kirkemusikskole udgør folkekirkens kirkemusikskoler. Uddannelsesinstitutionernes formål er at uddanne kirkemusikere med henblik på at virke i den danske folkekirke.

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	48.012	51.549	51.096	-453	99
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	748	2.233	1.779	-453	80
FORMÅL - 51 - Kirkemusikskoler	19.617	20.466	20.466	-0	100
FORMÅL - 52 - Præsteuddannelse	27.647	28.851	28.850	-0	100

Udgifter til formål 10 fordeler sig på tilskud til uddannelse af kordegne, kirketjenere og gravere, hvor et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. kan henføres til en ikke-benyttet bevilling på 0,3 mio. kr. til introduktionskurser for nyansatte i provstierne samt et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. på kordegne- og arbejdsmiljøuddannelsen, mens kirketjeneruddannelsen har haft et merforbrug på 0,1 mio. kr. Bevilling til introduktionskurser forventes først benyttet i 2012. Omkostningen til kordegneuddannelser blev kraftigt reduceret efter den overgik til AMU-regi i 2009. Bevillingen blev dog først fra og med 2011 reduceret til det faktiske behov.

Bevillingsudbetaling til præsteuddannelserne og kirkemusikskolerne har fulgt budgettet.

6.1.6 Folkekirkens fællesudgifter

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	21.780	20.679	20.204	-475	98
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	638	1.181	1.227	45	104
FORMÅL - 32 - Provstirevision	17.317	18.336	17.612	-724	96
FORMÅL - 34 - Nationalmuseet	1.118	1.162	1.366	204	118
FORMÅL - 61 - Hens. vedr. landkirkeskat	2.706	0	0	-	-

Delregnskabet mindredgift på ca. 0,5 mio. kr. kan primært henføres til flere relativt beskedne afvigelser på provstirevision i stiftsadministrationerne på samlet 0,7 mio. kr. I 2012 er opgaven i udbud og fra 2013 vil bevillingen budgetlægges efter de konkrete revisionsaftaler.

Et merforbrug på 0,2 mio. kr. på formål 34 kan henføres til aktiviteter vedrørende 2010, som først blev faktureret fællesfonden i 2011.

Endelig er der et lille merforbrug på formål 10 grundet udgifter til kammeradvokaten, et lille merforbrug på katastrofeberedskabspræster samt et mindreforbrug på Akademirådet.

Formål 61 hensættelser vedrørende landskirkeskatten anvendes ikke længere og vil udgå af budget og regnskab.

6.1.7 Folkekirkelige tilskud

Delregnskabet omfatter tilskud til en række folkekirkelige formål. Tilskuddene administreres af Folkekirkens Administrative Fællesskab.

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	25.199	19.899	24.836	4.937	125
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	8.110	4.650	9.591	4.940	206
FORMÅL - 33 - Udviklingsfonden	1.328	1.333	1.330	-3	100
FORMÅL - 35 - Studentermenigheder	1.680	1.655	1.655	0	100
FORMÅL - 41 - Døve	5.751	3.967	3.967	0	100
FORMÅL - 43 - Hørehæmmede	787	780	780	-0	100
FORMÅL - 63 - Det Mellemkirkelige Råd	5.719	5.707	5.707	-0	100
FORMÅL - 64 - Skt. Petri	1.824	1.806	1.806	0	100

Delregnskabets merforbrug kan henføres til anvendelse af midler til seniorpolitiske initiativer, hvor tilskuddet fra staten er indtægtsført på delregnskab 1. Ved trepartsaftalerne mellem regeringen, KL, Danske Regioner, LO, AC og FTF blev der i perioden 2008-2011 afsat i alt 222 mio. kr. på det statslige område til fremme af seniorpolitiske initiativer, der kan bidrage til at fastholde seniorer længere i job. Merforbruget på formål 10 vedrører hensættelse til udbetaling af denne seniorbonus til stifter og menighedsråd på 6,2 mio. kr., som er indtægtsført på delregnskab 1. Her til kommer et mindreforbrug på forsøgsprojekter på 1,0 mio. kr. samt et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. vedrørende København Stifts aktiviteter på Rigshospitalet, hvilket totalt giver et merforbrug på 4,9 mio. kr.

Den folkekirkelige udviklingsfond er budgetteret med 1,33 mio. kr. Da midlerne udbetales ved aflæggelse af regnskab for projektet, er der for 2011 hensat knap 1,2 mio.kr. til de allerede godkendte projekter.

6.1.11 Finansielle poster

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster	2.279	5.205	2.421	-2.783	47
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	-990	1.500	-1.279	-2.779	-85
FORMÅL - 98 - Anlægsreserve	3.268	3.705	3.700	-5	100

Finansposter udviser et mindreforbrug på 2,8 mio. kr. Afvigelsen kan henføres til nettoindtægter til Folkekirkens Administrative Fællesskab på 1,3 mio. kr. under *Formål 10 generel virksomhed* mod budgetterede nettorenteudgifter på 1,5 mio. kr. Nettoindtægterne skyldes renteindtægter fra indestående i pengeinstitutter. Indeståenderne har elimineret behovet for likviditetslån, hvorfor der ikke har været renteudgifter i 2011.

Forbruget af anlægsreserven på formål 98 er som budgetteret. Ikke udbetalte men bevilligede midler er hensat jf. afsnit 6.2.4.

6.1.21 Tilskud til lokale kasser

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	131.937	118.000	117.999	-2	100
FORMÅL - 71 - Udligningstilskud	101.084	102.196	102.196	0	100
FORMÅL - 72 - Generelt tilskud	30.853	15.805	15.803	-2	100

Fællesfonden yder tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb i kommuner, hvor ligningsbeløbet er særligt stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen.

6.1.31 Pension, tjenestemænd

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension til tidligere tjenestemandsansatte kirke- og kirkegårdsfunktionærer og deres efterlevende. Fællesfonden betaler desuden pension til tidligere tjenestemænd i stiftsadministrationerne. Budgettet er baseret på en aktuarmæssig beregning fra 2005, og udgiften er lovbunden.

Pensionsordningen har indtil udgangen af 2006 fungeret som en "pay as you go"-ordning. Pensionsudbetalingen har derfor været afholdt af fællesfondens løbende indtægter. Der har derfor ikke været indbetalt pensionsbidrag eller på anden måde hensat midler til afdækning af den eksisterende pensionsforpligtelse før 2007, hvor der er blevet opkrævet pensionsbidrag for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer m.m. Udgiften til pension er derfor en nettoudgift. Den optjente pensionsforpligtelse vedrørende de nuværende tjenestemænd er baseret på en aktuarberegning i 2005 opgjort til 1,8 mio. kr. pr. 1. januar 2007. Fra 2005 bliver der som hovedregel ikke ansat nye tjenestemænd, for hvilke fællesfonden har en pensionsmæssig forpligtelse. En ny aktuarberegning i 2012 viser en fremrykket udbetalingsprofil for pensionsforpligtelsen, hvilket nødvendiggør større hensættelser i de følgende år.

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	52.814	68.270	68.270	-	100
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	52.814	68.270	68.270	-	100

Regnskabet for 2010 afviger overordnet ikke nævneværdigt fra det forventede. Dette dækker dog over et nettomerforbrug hos Folkekirkens Administrative Fællesskab grundet færre indtægter på 2,3 mio. kr. end forventet samt et merforbrug på 9,1 mio. kr. på pensionsudbetalinger. Stifterne derimod har et tilsvarende samlet mindreforbrug på ca. 10 mio. kr. på pensioner. Der er i alt hensat 91,3 mio. kr. til pensionsforpligtelsen

6.1.32 Folkekirkens forsikring

Folkekirkens forsikringsordning omfatter dækning af skadesudgifter ved alle folkekirkens bygninger samt løsøre. For disse skadetyper er der tale om en selvforsikringsordning, hvor skadeudgifterne dækkes af fællesfonden bortset fra en mindre selvrisiko, som skal dækkes af dem, der ejer eller bruger

det, der er blevet skadet. Forsikringsordningen omfatter også arbejdsskade- og ansvarsforsikring for alle ansatte i folkekirken.

Der bliver budgetteret med en skadesudgift svarende til den gennemsnitlige skadesudgift over 100 år for skader på bygninger og løsøre.

Lov om folkekirkens økonomi indebærer, at udgiften til forsikringsordningen siden den 1. januar 2007 skal hvile i sig selv og dækkes ved bidrag fra de lokale kasser.

(t.kr)	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	-	-	-	-	-
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	0	0	0	-	-

Forsikringsregnskabet 2011 viser en kraftigt stigning i udbetaling til skader, samt hensættelser til registrerede skader og dermed udviser regnskabet et underskud på 30,0 mio. kr., som reguleres ved de følgende tre års forsikringsbidrag/reserverne. Resultatet på delregnskab 32 optræder derfor med et 0.

Forsikringsregnskabet uddybes i bilag 6.3.

6.2 Noter til balance

6.2.1 Immaterielle anlægsaktiver

Fællesfondens immaterielle aktiver vedrører udelukkende Folkekirkens IT og består derfor af programmel til Personregistrering, den digitale borgerservice Personregistrering.dk, ESDH- samt budgetløsningerne til provstierne, ESDH til stifterne og Ministeriet for Ligestilling og Kirke, intranetportaler samt løsningen til understøttelse af e-valg.

Tabel 6.2.1

Immaterielle anlægsaktiver

(t. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris (pr. 31.12.2010)	41.244	0	41.244
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	13.063	0	13.063
Afgang	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.2011	54.307	0	54.307
Akkumulerede afskrivninger	-39.491	0	-39.491
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.11	-39.491	0	-39.491
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2011	14.816	0	14.816
Årets afskrivninger	9.376	0	9.376
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	9.376	0	9.376

Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	5 år	
--	------	--

(t. kr.)	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2011	10.337
Tilgang	-6.018
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-4.319
Kostpris pr. 31.12.2011	0

I 2011 er aftalen vedrørende modernisering af CPR/Den elektroniske Kirkeborg ophævet og udgiftsført.

6.2.2 Materielle anlægsaktiver

Tabel 6.2.2

Materielle anlægsaktiver

(t. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT udstyr	I alt
Kostpris (pr. 31.12.2010)	173.606	26.569	200.174
Primokorrekktioner og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	150	5.109	5.258
Afgang	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.2011	173.755	31.678	205.433
Akkumulerede afskrivninger	-4.040	-22.447	-26.486
Akkumulerede nedskrivninger	-1.600	0	-1.600
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.11	-5.640	-22.447	-28.087
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2011	168.116	9.231	177.346
Årets afskrivninger	1.945	5.586	7.531
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	1.945	5.586	7.531

Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	10 år bygn.forbedringer 50 år bygninger	3 år
--	---	------

Tilgangen til de materielle anlægsaktiver vedrører primært It-udstyr (bunket PC-udstyr og printere mv.). Den største del med ca. 5,6 mio. kr. af årets afskrivninger vedrører ligeledes PC udstyr.

En tilgang på 0,1 mio. kr. er en tilbygning på i Lolland-Falsters Stiftsadministration. Tilbygningen er taget i brug ved årsskiftet og er i lighed med andre bygninger ejet af fællesfonden, optaget på det Folkekirkens Administrative Fællesskab balance i 2010 til kostpris (7,9 mio. kr.) og en yderligere tilgang på 0,1 mio. kr. i 2011.

Fællesfonden har fra 2010 ændret værdifastsættelsesprincip for ejendomme, så de er i overensstemmelse med statens regler. Fremover afskrives de over 50 år baseret på kostpris, der er sat til den offentlige ejendomsvurdering for 2009. Det har betydet en afskrivning på 1,9 mio. kr.

6.2.3 Egenkapital

Tabel 6.2.3

Egenkapital 2011 (i t. kr.)

Primobeholdning 01.01.2011	-151.066
Primoregulering	5.731

Bevægelser i året

Ifølge nedenstående specifikation	-2.104
-----------------------------------	--------

Overført resultat

Årets resultat	-47.964
Egenkapital pr. 31.12.2011	-195.402

Fællesfondens egenkapital var ultimo 2010 – inklusiv primoposteringer - på 145,3 mio. kr. Forbedringen i egenkapitalen på 50,1 mio. kr. kan primært henføres til driftsresultatet på 48 mio. kr. samt en mindre bevægelse 2,1 mio. kr. grundet forskellige posteringer således at egenkapitalen ultimo 2011 udgør 195,4 mio.

Posteringerne fremgår af *Specifikation af bevægelse i egenkapital*.

Specifikation af bevægelser i egenkapital i året (1.000 kr.)

Beskrivelse	Beløb
Fejl i hensættelse af overskud	-4
Tilbageført likviditet fra regnskaber udenfor fællesfonden	-2.100
Total	-2.104

En likviditetsoverførelse i 2010 til Teologisk Pædagogisk Center er konverteret til et udlån på 2,1 mio. kr. Lånet er givet efter aftale med Ministeriet for Ligestilling og Kirke med henblik på at dække et likviditetsmæssigt underskud jf. årsrapport 2011 for Teologisk Pædagogisk Center. En mindre bevægelse skyldes berigtigelse af fejlagtigt hensatte midler i 2010 vedrørende overskud på Akademirådets bevilling.

6.2.4 Hensættelser

Tabel 6.2.4

Akkumulerede hensættelser 2011 (i t. kr.)	Beløb	
Forskringshensættelser vedr. 2004	-1.461	
Forskringshensættelser vedr. 2005	-3.734	
Forskringshensættelser vedr. 2006	-3.490	
Forskringshensættelser vedr. 2007	-66	
Forskringshensættelser vedr. 2008	-7.279	
Forskringshensættelser vedr. 2009	-2.692	
Forskringshensættelser vedr. 2010	-4.722	
Forskringshensættelser vedr. 2011	-69.268	
Forskringshensættelser i alt	-92.712	-92.712
Hensættelse til pensionsforpligtelser		-91.310
Fællesfondens reservefond (opløst)		-426
Forsøgsprojekt udd.ønsker præster		-900
Forsøgsprojekt Vesterbro bykirke		-150
Videnstjeneste kirkegårde		-200
Biskoppernes uddannelse		-200
Folkekirkens indkøb		-75
Bibelselskabet		-295
Seniorbonus 2009	-19	
Seniorbonus 2010	-5.752	
Seniorbonus 2011	-6.200	
Seniorbonus i alt	-11.971	-11.971
Folkekirkens udviklingsfond 2008	-30	
Folkekirkens udviklingsfond 2010	-446	
Folkekirkens udviklingsfond 2011	-1.159	
Folkekirkens udviklingsfond i alt	-1.635	-1.635
Anlægspulje 2009	-138	
Anlægspulje 2010	-227	
Anlægspulje 2011	-708	
Anlægspulje i alt	-1.073	-1.073
Aalborg stift - fratrædelsesgodtgørelse	-370	
Underskudsdekning folkekirken.dk	-400	
Københavns stift bygningsforbedringer (2009)	-138	
Ribe stift dåbsoplæringsudvalg (2009)	-243	
Tillægsbevillinger i alt	-1.151	-1.151
Aalborg stift - bind.stiftsbidrag	-265	
Viborg stift - befordring	-21	
Århus stift - åremål	-249	
Ribe stift - åremål	-62	
Stifter i alt	-596	-596
Hensættelser i alt		-202.694

Forsikringshensættelserne på 92,7 mio. kr. er estimerede udgifter til dækning af endnu ikke færdigt udbedrede skader fra tidligere år. Hensættelserne er baseret på den gennemsnitlige skadesudgift pr. skade i de foregående år. For en uddybende forklaring henvises til afsnit 6.3.

Der er hensat 91,3 mio. kr. til pensionsforpligtigelsen af tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.

Fællesfondens reservefond blev opløst i 2004. Samtidig blev midler på 0,4 mio. kr. hensat til imødegåelse af allerede indgåede, men endnu ikke effektuerede tilsagn.

Midler til udbetaling af seniorbonus er hensat men forventes udbetalt i 2012.

Midler fra Den folkekirkelige Udviklingsfond udbetaler som hovedregel kun midler ved indsendelse af regnskab. I 2011 er der hensat 1,6 mio. kr. til godkendte projekter.

Bevilligede midler fra anlægspuljen udmøntes ved afslutning af projektet og derfor hensættes ikke forbrugte midler det samme gælder enkelte tillægsbevillinger. I 2011 er der hensat 1,1 mio. kr. anlægsmidler og i 2009 samt 2011 er der hensat tillægsbevillinger for 1,2 mio. kr.

To stifter har hensat midler til åremålsansatte medarbejdere og to stifter har hensat bindende stiftsbidrag, hvor der er afgivet tilsagn.

6.2.5. Langfristede gældsposter

Fællesfonden har hjemmel i henhold til lov om folkekirkens økonomi til at optage lån i stiftsmidlerne til investeringsformål. Endvidere kan fællesfonden låne op til 100 mio. kr. til dækning af behov for likviditet. I dag har fællesfonden ikke optaget lån i stiftsmidlerne.

Tabel 6.2.5 Langfristede gældsposter

Investeringslån

Likviditetslån

Langfristede gældsposter (t. kr)	2010	2011
Investeringslån		
Stift	-321	-4.993
Likviditetslån		
IT-kontoret	0	-10.000
Andre lån		
Forsikring	-86.098	-56.058
Samlet langfristede gældsposter	-86.420	-71.051

Reduktionen i de samlede langfristede gældsposter på 15,4 mio. kr. skyldes at forsikringsreserven er faldet med 30 mio. kr. jf. afsnit 6.3. og Aalborg Stift har indfriet et lån på 0,3 mio. kr. i 2011. Lollands-Falsters Stift har optaget et lån på knap 5,0 mio. kr. til finansiering af omkostninger i forbindelse med tilbygning til stiftsadministrationen og endelig har Folkekirkens It optaget et likviditetslån på 10 mio. kr. jf. afsnit 6.2.7. Investerings- og likviditetslåne er optaget i fællesfonden og modsvares af udlån under aktiver på balancen,

6.2.6 Kortfristede gældsposter

Tabel 6.2.7 Kortfristede gældsposter

Oversigt over kortfristede gældsposter (t. kr.)	2010	2011
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-24.441	-24.322
Anden kortfristet gæld	-5.808	20.636
Skyldige feriepenge	-103.626	-102.333
Periodeafgrænsninger	-45.236	-50.875
Over- / merarbejde	-351	-153
Tilbageholdt bevilling (studentermønstre samt hørehæmmede)	-293	-454
Samlet kortfristede gældsposter	-179.755	-157.501

Fællesfondens kortfristede gældsposter er reduceret med 22,3 mio. kr. og kan henføres til et fald i stifternes *Anden kortfristet gæld* som hovedsagligt skyldes, at A-skat for januar 2012 vedrørende forudlønnede præster er afregnet ultimo december 2011. Dette tilgodehavende figurerer derfor som negativ gæld. En stigning i periodeafgrænsningsposterne dækker over flere modsatrettede forskydninger i stiftsadministrationerne. I et stift har en balanceoprydning dog forøget posten med 4,7 mio. kr.

6.2.7 Investerings- og likviditetslån

De i afsnit 6.2.5 nævnte lån til investeringsformål og likviditetsbehov omfatter både langfristet og kortfristet gæld, men er konsolideret i nedenstående oversigter.

6.2.7 Lån i fællesfonden

6.2.7	Fællesfondslån primo 2011 Kr.	Netto bevægelse Kr.	Fællesfondslån ultimo 2011 Kr.
Investeringslån			
Lolland-Falster	0	-4.992.500	-4.992.500
Aalborg	-321.453	321.453	0,00
Likviditetslån			
IT-kontoret	0	-10.000.000	-10.000.000
Samlet lån	-321.453	-14.671.047	-14.992.500

6.2.8 Eventualforpligtelser

Regnskabet for fællesfonden 2011 opererer med tre kategorier af eventualforpligtelser:

a) Operational leasing

Der er to tilfælde af operationel leasing i form af to leasingaftaler for kopimaskiner jf. tabel 6.2.8

b) Husleje

I de tilfælde hvor en institution lejer bygninger indgår en eventuel opsigelse periode som en eventualforpligtelse. To kirkemusikskoler, to uddannelsesinstitutioner for præster, et stift samt Folkekirkens It har eventualforpligtelser i form af en opsigelsesperiode.

c) Andre forpligtigelser

Godkendte rekvisitioner til præstekjoler, hvor stiftet endnu ikke har modtaget faktura.

Tabel 6.2.8 Eventualforpligtigelser 2011 (t.kr.)

Stift/Institution	Aktiv	Forpligtigelse	Bem.
Aalborg Stift	Kopimaskiner	334	4,5 år
Løgumkloster Kirkemusikskole	Kopimaskiner	185	2 år
Københavns Stift	Præstekjoler	98	
Roskilde	Præstekjoler	137	
Lolland-Falster	Præstekjoler	20	
Fyen	Præstekjoler	59	
Aalborg	Præstekjoler	120	
Viborg Stift	Præstekjoler	59	
Århus Stift	Præstekjoler	59	
Ribe Stift	Præstekjoler	215	
Haderslev	Præstekjoler	117	
Løgumkloster Kirkemusikskole	Husleje	29	3 mdr.
Vestervig Kirkemusikskole	Husleje	98	6 mdr.
FIP København	Husleje	281	6 mdr.
FIP Århus	Husleje	822	4 år
Roskilde Stift	Husleje	1.119	1 år
IT-Kontoret	Husleje	1.828	1 år

6.3 Folkekirkens forsikring 2011

6.3.1 Resultatopgørelse 2011 for forsikring – Delregnskab 32

Tabel 6.3.1

Resultatopgørelse	Regnskab 2010 Kr.	Budget 2011 Kr.	Regnskab 2011 Kr.	Difference Kr.
Forsikringsindtægt	-54.532.904	-79.785.868	-79.781.687	4.180
Udbetalt skadeserstatning				
- vedr. 2010	15.165.449		0	0
- vedr. 2011	0		24.357.540	24.357.540
Udbetalt skadeserstatning i alt	15.165.449		24.357.540	24.357.540
Hensættelse til skader				
- vedr. 2010	15.589.768		0	0
- vedr. 2011	0		69.240.844	69.240.844
- vedr. øvrige år	0		20.990	20.990
- tilbageførte hensættelser m.m.	-4.608.226		-202.530	-202.530
Hensættelse til skader i alt	10.981.542		69.059.305	69.059.305
Skader i alt	26.146.991	78.590.869	93.416.845	14.825.976
Omkostninger vedr. administration				
- forsikringspræmier	16.032.997		9.060.710	9.060.710
- tjenesteydelser	1.873.758	1.194.999	9.185.022	7.990.023
- bankgebyrer m.m.	48.788		42.872	42.872
Administration i alt	17.955.543	1.194.999	18.288.604	17.093.605
Renteindtægter/forrentning af kapital	-694.097		-1.883.309	-1.883.309
Resultat	-11.124.467		0 30.040.453	30.040.453
Overført til resultat/Tilbageført fra tidligere års resultat	11.124.467		-30.040.453	-30.040.453
Nyt forsikringsresultat	0	0	0	0

Årets resultat for folkekirkens forsikringsordning er et underskud på 30,0 mio. kr.

Folkekirkens forsikringsordning havde ved indgangen til 2011 en reserve, samt et akkumuleret overskud, der skal tilbageføres menighedsrådene ved en reduktion af forsikringsbidraget, på tilsammen 86,1 mio. kr. Der var for 2011 budgetteret med en tilbageførsel til menighedsrådene på 24 mio. kr. via reducerede forsikringsbidrag for 2012 og som konsekvens en reserve på knap 62 mio. kr. Skader og hensættelser var dog i 2011 større end forventet, hvorfor ordningen kom ud med et underskud på 30 mio. kr. mod et forventet underskud på de 24 mio. kr. Forsikringsreserven er således ved udgangen af 2011 reduceret til 56,1 mio. kr.

De større skadesudgifter og hensættelser skyldes, at året 2011 var præget af dels nogle store brandskader, hvilket har øget skadesudbetaling og hensættelserne. Derudover har der generelt været

flere skader end forventet bl.a. som konsekvens af de store mængder sne i vinteren 2010/2011 samt skybruddet i juli 2011.

Renteindtægterne er steget fra 0,7 mio. kr. i 2010 til 1,9 mio. kr. 2011, og har således givet en forøgelse i indtægterne på 1,2 mio. kr.

6.3.2 Forsikringshensættelser og overskud 2011

Hensættelser vedr. forsikring ultimo året	2010 Kr.	2011 Kr.
Hensættelser vedr. 2004	-1.466.079	-1.461.419
Hensættelser vedr. 2005	-3.713.158	-3.734.148
Hensættelser vedr. 2006	-3.687.495	-3.489.626
Hensættelser vedr. 2007	0	-66.355
Hensættelser vedr. 2008	-7.892.845	-7.279.149
Hensættelser vedr. 2009	-5.194.527	-2.691.609
Hensættelser vedr. 2010	-15.589.768	-4.721.521
Hensættelser vedr. 2011	0	-69.267.909
Hensættelser i alt	-37.543.872	-92.711.735
Nordea/Willis	862.844	0
Alm.brand	-889.909	0
Periodeafgrænsning i alt	-27.064	0
Forsikringshensættelser i alt	-37.570.936	-92.711.735

Hensættelserne er jf. 6.3.1 forøget med 55,2 fra 37,6 mio. kr. til 92,7 mio. kr. som følge af flere registrerede, men ikke udbetalte skader. Tallene er inklusiv skader sendt til udbetaling af administrator, men enten endnu ikke udbetalt, eller endnu ikke refunderet af det administrative fællesskab.

Hensat reserve	Kr.
Forsikringsresultat 2007	-52.025.152
Forsikringsresultat 2008	-30.966.409
Forsikringsresultat 2009	8.017.531
Forsikringsresultat 2010	-11.124.467
Forsikringsresultat 2011	30.040.453
Ny hensat reserve	-56.058.044

Det akkumulerede overskud vedrørende forsikringsordningen er reduceret med 30,0 mio. kr. svarende til årets underskud på forsikringsordningen, således at det akkumulerede overskud nu er på 56,1 mio. kr. Forsikringsreserven i form af hensat overskud fra tidligere år bør højst udgøre ca. 61 mio. kr. svarende til et års budgetterede skadesudgifter under selvforsikringen. Hensættelsen ultimo 2010 på ca. 86 mio. kr. forventedes ultimo 2011 at være reduceret til ca. 61 mio. kr. under forudsætning af, at skadesniveauet i 2011 svarede til det budgetterede niveau, dvs. ca. 61 mio. kr. Dette var ikke tilfældet jf. ovenfor og reserven er reduceret.